

Izveštaj o konferenciji “Decentralizacija Srbije – stanje, potrebe i prepreke”

U organizaciji Balkanske regionalne istraživačke mreže (BIRN) i Centra za regionalizam održana je dvodnevna konferencija na temu „Decentralizacija Srbije – stanje, potrebe i prepreke“. Konferencija je održana u Velikoj Sali Skupštine grada Novog Sada, 25.-26. februara 2010. godine. Teme koje su obuhvaćene ovom konferencijom bile su:

1. *Regionalna politika Evropske unije*
2. *Korišćenje prepristupnih fondova*
3. *Dosadašnja iskustva Vojvodine u korišćenju prepristupnih fondova*
4. *Statistička i funkcionalna decentralizacija Srbije*



Kroz sagledavanje aktuelne situacije u Srbiji i potrebe za njenom decentralizacijom, konstatovani su otpori i prepreke koje se javljaju na tom putu. Rasprava koja je usledila nakon uvodnih izlaganja panelista, dobrim delom je pomogla u otklanjanju nedoumica koje u javnosti postoje oko samog procesa decentralizacije. Na skupu je naglašena korelacija između procesa decentralizacije i mogućnosti korišćenja evropskih fondova, posebno onih namenjenih ravnomernom regionalnom razvoju i prekograničnoj saradnji.



Otvarajući konferenciju, državni sekretar za regionalni razvoj Dejan Jovanović je istakao značaj decentralizacije Srbije i objasnio da je osnovna svrha tog procesa ulaganje u slabije razvijena područja Srbije. Nakon toga usledila su mišljenja ostalih panelista. Šefica političkog odeljenja Ambasade Velike Britanije Kati Katrel izjavila je da je: „**Regionalizacija kamen temeljac evropskih integracijskih procesa.**“



Na otvaranju konferencije govorili su još Aleksandar Jovanović – predsednik Skupštine Grada Novog Sada, Gordana Igrić direktorica BIRN-a i Aleksandar Popov, direktor Centra za regionalizam, koji je ukazao na podatak da svega petina građana Srbije smatra da je decentralizacija potrebna, ocenjujući da je to posledica pogrešne percepcije građana da decentralizacija vodi u separatizam.

O trenutnim procesima decentralizacije koji su uvek aktuelna tema unutar zemalja Evropske unije, govorili su dr Franc Šausberger - predsednik Borda direktora Instituta evropskih regiona, Salzburg/Austrija i Antonela Valmorbidia direktorica asocijacije Agencija lokalne demokratije, ALDA Italija.



Dr. Šausberger je istakao da po zakonodavstvu Evropske unije, regionalizacija predstavlja jačanje države, a ne, suprotno tome, njeno slabljenje.

Aktivnoj diskusiji priključili su se i Nenad Čanak predsednik Nacionalnog saveta za decentralizaciju, kao i Maja Sedlarević potpredsednica Skupštine Vojvodine. Potpredsednica Sedlarević je istakla: **„Pošto je AP Vojvodina prvi put primljena u jednu evropsku instituciju 2002. godine Skupštinu evropskih regiona, decentralizacija kao proces je neminovna i to je ono što nas očekuje u najkraćem mogućem roku**



Usledili su i drugi govornici: Vladimir Pandurov, pomoćnik pokrajnskog sekretara za regionalnu i međunarodnu saradnju AP Vojvodine, je istakao: **„U poslednjih nekoliko godina Vojvodina je, koristeći neke od instrumenata kojima raspolaže, posebno Fondom za kapitalna ulaganja otvorila proces u kojem lokalne samouprave mogu da definišu koji su to projekti prioritetni za njih“.**



Gradonačelnik Novog Pazara Meho Mahmutović izrazio mišljenje da je ova konferencija: „...izuzetna prilika da se neke predrasude oko regionalizacije razjasne i objasne, jer se previše toga politizovalo.“



Konferencija je okupila 130 učesnika iz Srbije, Austrije, Italije. Učesnici konferencije bili su predstavnici lokalnih samouprava: Niš, Kragujevac, Prijepolje, Bor, Medveđa, Preševo, Novi Sad, Kovin i drugi.

Učesnici su konferenciju ocenili kao veoma korisnu i uspešnu, naglašavajući važnost organizovanja skupova koji će temu decentralizacije približiti građanima, kroz konkretne primere kao i iskustva zemalja članica EU. Posebnu pažnju učesnika privukla su izlaganja koja govore o regionalnoj politici Srbije, strategijama decentralizacije i korišćenju pretpristupnih fondova. Učesnici su izrazili žaljenje što na konferenciji nije bilo više predstavnika nadležnih ministarstava i naglasili su važnost saradnje stručnjaka iz civilnog sektora sa donosiocima odluka. Takođe, izneli su predloge za dalji nastavak rada u ovoj oblasti, napominjući da bi ovakve skupove trebalo organizovati u ostalim regionalnim centrima i gradovima Srbije, kao i da bi trebalo proširiti teme time što će se staviti akcenat na

konkretne primere iz EU i regiona, kao i praktična uputstva za korišćenje evropskih fondova. Izražena je i želja da se čuje više izlagača iz inostranstva koji bi, deleći iskustva svojih zemalja, dali svoj podstrek procesu decentralizacije u našoj zemlji. Takođe, učesnici su predložili da bi naredni susret trebalo da sadrži teme prekogranične saradnje i razvoja projekata, a postoji i potreba za treningom u oblasti korišćenja pretpristupnih fondova i procesa implementacije projekata. Naglašena je i potreba za uspešnijom i razvijenijom saradnjom između samih lokalnih samouprava u zemlji.

Realizaciju konferencije podržala je Ambasada Velike Britanije u Republici Srbiji.

Preporuke sa konferencije *Decentralizacija Srbije-stanje, potrebe i prepreke*

Novi Sad, 25-26.02.2010.

- Neophodno je da lokalne samouprave izvrše veći pritisak u pravcu stvaranja političke volje za decentralizacijom. Takođe, potreban je veći angažman medija u formiranju pozitivnog odnosa javnog mnjenja prema procesu decentralizacije Srbije.
- S obzirom na nedoumice i zablude koje postoje u javnosti u vezi sa decentralizacijom, neophodno je da se na državnom nivou, ali i na nivou civilnog društva povede što šira stručna javna rasprava o stanju, potrebama i preprekama u procesu decentralizacije Srbije.
- Očekuje se od nadležnih organa da u dogledno vreme predstavljaju javnosti jasan koncept decentralizacije, koji bi, nakon toga trebalo da bude predmet stručne javne rasprave.
- Očekuje se podrška sa državnog nivoa u stvaranju i jačanju lokalnih kapaciteta za konkurisanje za evropske fondove.
- U cilju efikasnosti u konkurisanju za evropske fondove, neophodno je ostvariti partnerstvo civilnog i javnog sektora, kako na lokalnom tako i na državnom nivou.
- U cilju objedinjavanja postojećih kapaciteta kao i sredstava neophodnih za sufinansiranje projekata EU, neophodno je povezivanje više opština u radu na zajedničkim projektima.
- U cilju privlačenja što veće količine sredstava iz fondova EU, neophodno je da država svojim sredstvima pomogne u sufinansiranju projekata sa kojima konkurišu lokalne zajednice i NVO.